

Tas Latweefchu lauschu draugs.

1836. 25. Juhni.

26ta lappa.

J a u n a s s i n n a s s.

No Rihges. Scho gaddu mums Rihdsineekem preeksch Jahneem peež baltas, preežigas deeninas bija: tahs diwas beidsamas pežs wežzu laiku mohdes pa puķku tirgu un pa Altonai; bet tahs trihs pirmas, — 19ta, 20ta un 21ma Juhni, — gluschi us jaunu wihsli. Ar schahm 3 jaunahm preeku deenahm tas nahze ta. — Musihkis irr jauka un tohti wežza skunste. — Jau Lahmekā dehs Juhbals to gan buhs isdohmajis, jo Mohsus (I. 4, 21.) wiinu nosauz par tehnu wihsu kohkletaju un stabulneeku; un Sibraks (44, 5.) ais to arri usteiz tohs wežzus tehnu, ka dseefmu skannas effoht isdohmajuschi. Un Dahwids, kas zitrkahrt Saula preekschā kohkli spehledams, scham to firdi tā bija atspirdsinajis, ka launajs gars no ta atstahje, (I. Sam. 16, 23.) — tas pežslaiķā, pats preezadamees pahr musihka warrenu spehku, dseedaja (Dahw. ds. 150, 5.): Zeizeet to stipru Deemu ar skannigahm basunehm, ar sohna-stabbulehm un kohlehm, ar bungahm un stabbulehm, ar stihgahm un swilpehm un ar skannigeem un gawilefchanas pulkstenisheem! — un wihsch no Lewiteem 4000 wihrus islassija par dseedatajeem un spehlmanneem. (1 laika gram. 24, 5.). — Nu tāpatt arri muhsu laikds dauds zilweku scho skunsti mihslo un kohpj; bet jo leelaks pulks zilweku fadohdahs, skunstigu musihki taisiht, jo wairak mums arri firdi lezzina. Tadeht jau preeksch pahri gaddeem pa Wahz' un zittahm semmehm notikke, ka no dashahm mallahm fungi kahdā pilsefehā fanahze un pahri deenas kohpā palikke; zitti musihki taisidami, zitti tik dsirdedami. Tāpatt nu schinnā gaddā pee mums gaddijahs, ka, no Kursemmes, Widsemmes un Jggauku semmes brihnum' leels pulks fungu tē fanahkuschi, ar augstas teefas sinu wihsadu musihki woi paschi taisija, woi dabbuja dsirdeht. Pirmā deenā pežs pussdeenas bija musihkis Dohmes basnizā us basnizas wihsli, un wakkarā dseedaschana pa laiwahm us Daugawas;

ohtrâ deenâ pehz puffedeenas kummedinu namma atkal leela dseedaschana un speh-leschana un wakkarâ pa Summer-dahrsu pee weisch-dambja musichis preeksch dantschu; un treschâ deenâ pa Keisera dahrsu us kerra wihsî.

No Wezz-Pebalges draudses, Widsemme. Debaldsneefchi jau drihs wissu to pulku gramatu buhs ispirufchi, ko winneem peesuchtja. (Luhko 16tâ lappâ.) — Zitti kungi gan dohma, ka us preekschu semmneeki wehl wairak pirks, kad gramatahm wahki buhs raibi; bet Latweefchu lauschu draugs pasemmigi luhds, lai wairak jel gahda pahr wahku stiprumu, ne kâ pahr raibumu, un — kad jau ko warr tehreht, ka tad jel arri pa wahku ahrspuffi parahditu, kahdas pulkes ne tikween Latweefchu, bet arri Wahzeefchu azzim effoht smuffas.

No Sallazzes draudses, Widsemme. 31mâ Mai wezs Sallazzes mahzitajs Franz Hackel irr aismidjis, 87 gaddus fadsihwojis un 58, kamehr par mahzitaju.

No Berlihnes. Zur ifnogaddâ isdalla tahdeem deenest-laudim gohda-dahwanas, kas sewischki ustizzami un ilgu laiku weeneem kungeem kalpojufchi. Schat gaddâ 20tâ April no wiffas pilssehtas, fur 220 tuhstohsch zilweki dsihwo, — tas irr wairak kâ 4fahrte tif dauds, zil Rihhâ, un 14fahrte tif dauds, zil Jelgawâ, — islassija 98 deenest-laudis: 52 wihrischkus un 46 sewischkus, kas ar leelu gohdu, rahts paschâ preekschâ, tahs dahwanas dabbuja. — Ko derrefim, pa Rihgu un Jelgawu 4fahrte wairak to ustizzamu deenest-lauschu atrohdahts? —

J o n a t a n s.

Lihdsiba.

Zannî paschâ laikâ, kamehr Sauls waldija pahr Israeli, tad arri turpat dsihwoja ta kunga praweefchi Natans un Gads, un abbi warren bija noskummufchi par Saulu un par to kaunu garru, kas to beedinaja no ta Kunga. Bet ar firsnigu labpatifschanu tee Deewa wihti raudsijahs us Jonatanu, ta kehina dehlu. So tee dohmaja: "eeksch winna tas gars tahs mihtlibas mahjo, un winsch fawâ laikâ fawus laudis eepreezinahs."

Zapehz tee arridsan bija nomohdâ pahr to jaunekli un luhkojahs aisween us wissu winna buhschunu un darrifschanu, bet pahr wiffahnu leetahnu tee nehme

wehrâ wiinna mihsliġu fadraudsefchanu ar Dahwidu, Isajus dehsu. Jo tee fazzija: "ta mihslestiba irr lihdsinajama ar puſkes seedeem. Râ pee teem seedeem patti puſke teef paſihta, tâpatt mehs no Jonatana mihslestibas wiinna firdsprachtu un wiinna dohmas paſihsim."

Un kad nu abbi tee jaunekli kohpâ ſtaigaja, woi preezadamees ſawâ jauni-bâ, woi ar kohklehni Deewam ſawas dseefmas dseedadami, woi arri eekſch ſwehtahm ſarunnafchanahm pehz augſtas gudribas mekledami, — tad allafchin tee Deewa wihsri teem bij klahſt, jebſchu paſchi jaunekli tohs ne redſeja nei arri par to ſinnaja.

Redſi, tad nu gaddijahs, ka tam ſehninam leelas duſmas tiſke us Dahwidu, tâ ka Dahwidam bij jaatkahpjahs no ſehnina waiga un bij jabehds us Rahmu, ka wiſch no nahwes isglahttohs. Un tee praweefchi runnaja ſawâ ſtarpâ: "redſim, woi nu Jonatans wehl pee wiinna turreſees, un woi buhs wiſnam uſtizzams draugs ſchinni behdu laikâ?" — Un kad Jonatans pee Dahwida isgahje, tad tee wihsri ſleppeni tam gahje paſſak. Bet kad Jonatans Dahwidu no tahtenes redſeja, tad wiſch tam tezzeja pretti, kritte tam ap kaſlu, raudaja ar wiſnu un eepreezinaja ſawa drauga dwehſeli.

Par to teem praweefcheem leels preeks bija. Jo tee fazzija: Jonatans irr labs zilweks. "Wiſch ſawu draugu naw aiſmitſis, kad tas nelaimê eekrittis, bet ſawu derribu ar to wehl wairak apſtiprinajis; to jaw rahda wiſna affaras pahſ Dahwida behdahm.

Ne zil ilgi pehz ſchihm deenahm Gads us Natanu fazzija: "redſi taggad, Jonatans mums pahrbaudijams ar wehl gruhtaku pahrbaudifchanu ne kâ pirmak. Jo Samuëls Dahwidu ſwaidijs par ſehninu un paſchu pirmu eekſch Iſraëla." —

Par ſcho wahrdu Natans palikke noſſummis ſawâ prahtâ, un fazzija: "es gan labpraht wehletohs walkâ buht no ſchihſ leetas, bet ta Runga gars manni ſpeefch, lai wehl tahtakti to pahrbaudu."

Tad gahje tee diwi Deewa wihsri pee Jonatana klahſt, ſas taiſijahs noeet pee Dahwida eekſch Siwas tuſſneſis, un noſtaigaja lihds ar wiſnu us Siwu. Bet tuſſneſi eenahkufchi tuwu klahſt pee ta kalna Ukila, tad Gads tas praweets runnaja us Jonatanu un fazzija: "redſi, Samuëls Dahwidu ſwaidijis par ſehninu eekſch Iſraëla."

Kad Jonatans ſchohs wahrdus dſirdeja, uſlehze wiſch un kritte Dahwidam ap kaſlu un raudaja no leela preeka, gawiledams: "Nu tu dſihwoſi, — nu tew wairs naw jaſlehpjahs, — nu wairs naw jabihſtahs no manna tehwa duſmahm, — nu tu pats buhſi tas waldineeks pahſ Iſraëlu," — paldeews tam Rungam, ſas tawas behdas uſluhkojis un tewi atkal pazehlis, — —

Schohs wahrdus dſirdedami, tee Deewa wihsri no ſwehta preeka wiſchlin tiſke pahremitt, un ſwehtiija Jonatanu, ka wiſch teem tâ ſawu mihsliġu ſirdi parahdijis. Jo tee fazzija, ka weenam zilwekam dauds gruhtaki nahkocht ar teem lihgsneem lihgsnootees, ne kâ ar teem raudadameem noraudatees.

Scho stahstu leez' wehrâ, kristigs zilweks, kas tu gan spehji raudaht pahr tawa brahta nelaimi, bet kam ta firds sskaudiga un ruhka paleek, un tahs azzis greiff skattahs, un täs waigs skahbs rahdahs, tif lihds kâ ohtram brahtam labbafi flahjahs ne kâ pascham.

Das Pesticajs, taws Rungs, salka: "jums buhs pilnigeem buht, ittin kâ juhfu debbestehws pilnigs." — Scho wahrdu dsirdoht, dohma us Jonatanu, tad tu mahzisees atsiht mihlestibas dahrgumu, leelumu un fwehtumu, — tad tawa firds wairs ne leegsees to tumaku mihleht kâ fewi paschu, bet tad tu saprattifi tif labbi ar teem lihdsmeem lihgsfmoetes, kâ ar teem raudadameem raudaht. Rln.

Ihsts draugs irr dahrga manta.

Labb' tam, kas dschwibinu smeijoh
Pee drauga rohtas pawadda,
Kâ afmins juhrâ, wilneem skreijoh,
Tahds ne schaubisees nestundâ,
So ne aptumscho firschu mohkas,
Wunsch staiga faules starrind's;
Jo winna zelsch starp pukkeh'm lohtahs,
Eet pluhdam's, pihdam's wainagds.

Pee drauga rohtas putnu dseefmas
Skann skannaki un jaukaki,
Dauds gaischaki spihd faules leesmas
Un mehnes smaid jo laipnigi,

Ir mihtas Deewa dahwaninas
Pee firds tam eet jo gahraki,
Tam gund' no Deewa mihlestibas
Swehrs, putnis, laufi, krumini.

Un kad jau dschwib's zella gallâ
Wats nahwes engels pretti mahj,
Tad zerriba stahw kappâ mallâ,
Un mihliba to ne atstahj;
Jo draugs tam draugam wehl wirs kappâ
Kais' pukketes un affaras. —
Ak laimigs, ihstems draugs kam kappâ!
Tahds juht scheid debbes lihgsmitbas.

L.....l.

Ima mihska.

Kâ sau; to mahti, kas par daudseem gahda,
Un kurreas wihrs ne weenam ne sinnams?
Gan winnas behrni mihlestibu rahda
Tam brahtam, kas pee winneem luhfojam's;
Bet daschahret winnu firds arr' naidiga,
Un kaudamees par mahti ne behda.

Ea tohs ar barribu un wissu labbu,
Kas winneem derr, papilnam apgahda;
Je daschu gahrdu kummosi tee dabbu,
Kas winnu firdis tohti lezzina;
Bet weena zilts teek wairak zeenita,
Ne kâ schi mahte ohtru gohdina.

Pa brihscheem atrohd weena zilts to weetu,
Kur mahte kahdu mantu glabbaja,
Un luhko bahrgi teefajoh to leetu,
Kas pee schahs mahtes rohtas skaitama;
Gan schi ar saweem behrneem pazeeschahs,
Bet tomehr winna beidsiht dusmojahs.

Kad dohma, mahtes faite effus zeeta,
Schi faistita peepefschi walkâ teek,
Tad winna tohs, no kurveem ta bij feeta,
Eelsch sawa flehpja speesch un smeeklâ leek.
Kad ta pa kahdu weetu ruhzoht schauj,
Tad winna daschu lihgsmu behlu kauj. B.

Lihds 23. Juhni pee Nihges irr atnahkusch 571 fuggi un aisbraukusch 478.

Brihw drikkcht. No juhrmallas=gubbernementu augstas waldischanas puffes:

Dr. C. E. Napier'sky.